

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลวิจัยเรื่องพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่น เรื่องการทำอาหารพื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลได้ตามขั้นตอนดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่น เรื่อง การทำอาหารพื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.99/86.00
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนเป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ เรื่อง การทำอาหารพื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้เท่ากับ 0.7910
4. ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระท้องถิ่น เรื่องการทำอาหารพื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, SD = 0.49$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัย มีข้อค้นพบดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่น เรื่อง การทำอาหารพื้นบ้านอีสานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.99/86.00 หมายความว่า นักเรียนมีคะแนนการวัดผลระหว่างเรียนจากพฤติกรรมการเรียน ผลงานนักเรียน ข้อสอบย่อย คิดเป็นร้อยละ 89.99 และ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรวมเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80 แสดงว่าการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ

อาจเนื่องมาจากการทำแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัย สร้างขึ้นมีระบบตามหลักเกณฑ์การ สร้างอย่างมีระบบแบบแผน โดยมีการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน และคนในชุมชน หลังจากนั้นได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหนองโพนวิทยายนสาขาหนองไผ่ราษฎร์ บำรุง พ.ศ. 2551 แล้ววิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหา สื่อการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ อีกทั้งยังได้มีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมด้านภาษา เวลาที่ใช้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นกระบวนการทำงานกลุ่ม การฝึกปฏิบัติจริง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การแก้ปัญหา การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และจากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างเรียน พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ทั้งทฤษฎี และการปฏิบัติ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียน ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเนียง วรณศรี (2545 : 115-116) สุมาลี คาแก้ว (2547 : 152-158) สุพร บำรุง (2545 : 91) และ เทพี ภูมิฐาน (2545 : 114-115) ซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เช่นกันพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ จากแผนการจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่น เรื่อง การทำอาหารพื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก แผนการจัดการ เรียนรู้สาระท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้กิจกรรมหลากหลาย สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำใ้ นักเรียนทำความเข้าใจและฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้องและเกิดทักษะในเรื่องการทำอาหาร พื้นบ้านอีสาน ผลของการฝึกจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษา ทำความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับกฎการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ กฎการฝึกหัด กฎการรู้ผล (ทิสนา แจมมณี. 2544 : 51) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา เครือสินธุ์ (2545 : 61) สำเนียง วรณศรี (2545 : 115-116) สราวุฒิ จันทรสมบัติ (2548 : 105) ธงชัย พรหมกมล (2549 : 105-106) นันทวัน มณีวงษ์ (2549 : 131-143) และพิชัย เรื่องธรรม (2551 : 103-104) พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้จาก แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

3. คำนีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำอาหารพื้นบ้านอีสาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 0.7910 นักเรียนได้รับการพัฒนาจากแผนการจัดการเรียนรู้มีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนครบทุกแผน คิดเป็นร้อยละ 79.10 การที่นักเรียนได้รับการพัฒนาจนมีความก้าวหน้าทางการเรียนนั้น อาจเนื่องมาจาก แผนการจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่น เรื่อง การทำอาหารพื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีรายละเอียดครบถ้วน สมบูรณ์ชัดเจนทั้งเนื้อหาและขั้นตอนการปฏิบัติ เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหา ขบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่พบในท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น ทำให้เกิดอนุรักษ์เชิงธรรมชาติและท้องถิ่นของตนเองยิ่งขึ้น ประกอบกับแผนจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ได้ผ่านการประเมินตรวจสอบจากประธาน และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี รวมทั้งผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สรวาณี จันทรสมบัติ (2548 : 105) สุมาลี คาแก้ว (2547 : 152-158) สุรพร บำรุง (2544 : 91) สำเนียง วรรณศรี (2545 : 115-116) บุรีคอน Burdon (2000 : 89) และสทินอร์ Steiner (2004 : 135-A) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว การจัดกิจกรรมผ่านการประเมินตรวจสอบจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนา ส่งผลต่อค่าดัชนีประสิทธิผลเกิดความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ของนักเรียน

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโพนวิทยายนสาขาหนองไผ่ราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพลันธุ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ต่อการจัดกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้สาระท้องถิ่น เรื่องการทำอาหารพื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.80 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านเนื้อหาสาระด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.60 แต่ที่อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจาก แผนการจัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว วัสดุอุปกรณ์หาง่าย สามารถนำความรู้ไปใช้กับชีวิตประจำวัน เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของนักเรียน สามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถ เรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้จากการคิดปฏิบัติจริง

การเรียนรู้ร่วมกับคนอื่นการเรียนรู้แบบองค์รวม สอดคล้องสัมพันธ์กับชีวิตจริง การเรียนรู้เกี่ยวข้องกับบุคคลในท้องถิ่น นอกจากนี้ การวัดและประเมินผล ครอบคลุมทุกด้าน นักเรียนสามารถวัดและประเมินผลด้วยตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ งานวิจัยของ สุมาลี คาแก้ว (2547 : 152-158) สรวุฒิ จันทร์สมบัติ (2548 : 105) และ พิชัย เรื่องธรรม (2551 : 103-104) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้จากเนื้อหาสาระที่สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ ได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้มีมากในท้องถิ่น และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์ และผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ให้ได้ผลเช่นกัน ดังนี้

1.1 ผู้สอนควรวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า โดยเตรียมความพร้อม เช่น สื่อการเรียน วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์

1.2 ครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมของนักเรียน โดยเฉพาะด้านการอ่าน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ของนักเรียน และเอาใจใส่อย่างจริงจังในการที่จะนำสาระท้องถิ่นไปใช้ แนะนำ ดูแล กำชับ ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

1.3 ครูผู้สอนกำชับดูแลเกี่ยวกับการเตรียมอุปกรณ์ของนักเรียน เพราะถ้าเตรียมอุปกรณ์ไม่ครบอาจทำให้การเรียนการสอนต้องไม่บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

1.4 ครูผู้สอน ควรอธิบายถึงความสำคัญ และประโยชน์ของสาระท้องถิ่นให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ เพื่อให้การสนับสนุนนำสาระท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ในโรงเรียน ชุมชน อย่างแพร่หลาย

1.5 ครูผู้สอนต้องมีการวัดผลและประเมินผล โดยการวัดผลและประเมินผลทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ของนักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูควรมีการพัฒนาสาระท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ตามสถานการณ์ และใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นตามฤดูกาลเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนเลือกเรียนหลายเรื่องยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัย พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระ
ท้องถิ่น ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเพิ่มทางเลือกแก่ครูผู้สอน

2.3 ควรมีการวิจัย เรื่องการพัฒนาสาระท้องถิ่น บูรณาการกับสาระการเรียนรู้
อื่น ๆ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสาระต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY